[2024] 4.ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 2024 ਆਈ ਐਨ ਐਸ ਸੀ 272

ਮਣੀਕੰਦਨ

ਬਨਾਮ

ਰਾਜ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ

(2011 ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1609)

05 ਅਪ੍ਰੈਲ 2024

[ਅਭੈ ਐਸ. ਓਕਾ ਅਤੇ ਪੰਕਜ ਮਿਥਲ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਮੁੱਦਾ

ਮੀਟਰ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਸਾਮੱਗਰੀ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਅਤੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ 'ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

ਹੇਡਨੋਟ੍ਸ

ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਸਬੂਤ ਗਵਾਹ ਸਮੱਗਰੀ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦੇ ਹਨ

ਇਸਤਗਾਸਾ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇਣ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਇੱਕ ਨਿੰਦਣਯੋਗ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ, ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਸ਼ਰਾਬ ਪੁਲਿਸ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਘੋਰ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ-ਪੋਲੋਸ ਨੂੰ ਇਸਤਗਾਸਾ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਟਿਊਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ-ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ 302/34 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ.-ਦਿਨ ਤਾਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਵਾਈਨ ਦੇ ਸਬੂਤ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਪੋਲੋਸ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਖਾਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਲਈ ਸਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਰੱਦ ਕਰਨੇ ਪੈਣਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿ ਨਮਕੀਨ ਗਵਾਹ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਸਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਇਹ ਵਿਵਹਾਰ ਹੋਰ ਸੁਤੰਤਰ ਚਸ਼ਮਦੀਦਾਂ ਵਾਂਗ ਗੰਭੀਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਬਚਾਅ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸਨ-ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਇਕ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ-ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਦੀ ਸੱਚਾਈ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਸ਼ੰਕਾ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਇਸਤਗਾਸਾ ਕੇਸ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਠੋਸ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ-ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਯੁੱਧਾਂ ਨੂੰ ਬਾਲ 'ਤੇ ਵਧਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਹ 10 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕੈਦ ਕੱਟ ਚੁੱਕੇ ਸਨ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਅਰੋਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲਗਾਏ ਗਏ ਅਲੇਂਸ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। [ਪਾਰਸ 8,9]

ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸਾਮੱਗਰੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਆਂਇਕ ਘਟੀਆ ਕਾਰਵਾਈ:

ਆਯੋਜਿਤ: ਇਹ ਪੁਲਿਸ ਤੰਤਰ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਘੋਰ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਾਲ

ਲੇਖਕ

ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਰਾਜ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਆਫ਼ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹੈ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿਖੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਵਾਲੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਗਲਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। (ਪਰਾ 8, 10)

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ

ਨੰਬਰ 15130812ਵਾਈਐਲ/ਏਨ ਕੇ ਗੁਰਸੇਵਕ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਕੀੜੀ. [2023] 10 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 1139: 2023 ਐਸ ਸੀ ਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐਸ ਸੀ 882 [2023] ਆਈ ਐਨ ਜੀ ਸੀ 646; ਫਲੈਮ ਮਨੋਹਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (2023) ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐਸਜੀ 1084; ਘਪੂ ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਹੋਰਬਨਾਮ ਦਾ ਰਾਜ [2003] 2 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 69:(2003) 3 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 528; ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ [2002] 1 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 1152: (2002) 3 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 327; ਸੰਧਿਆ ਜਾਧਵ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ [2006] 3 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 632: (2006) 4 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 653; ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਐਚ.ਪੀ. [2004] ਸਪਲਾਈ. 3 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 389 (2004) 11 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 381; ਪੁਲੀਚੇਰਲਾ ਨਾਗਰਾਜੂ ਬਨਾਮ ਏ.ਪੀ. (2006) ਸੁਪ. 4 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 633: (2006) 11 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 444- ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਸੂਚੀ
ਪੀਨਲ ਕੋਡ, 1860।
ਕੀਵਰਡਸ ਦੀ ਸੂਚੀ
ਸਬੂਤ; ਗਵਾਹ; ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਟਿਊਸ਼ਨਿੰਗ; ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ; ਪੁਲਿਸ ਤੰਤਰ ਵੱਲੋਂ ਸੱਤਾ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ; ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ; ਕੈਦ; ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ।
ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਕੇਸ
ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2011 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1609
2009 ਦੇ ਸੀ ਆਰ ਐਲ ਏ ਨੰਬਰ 250 ਵਿੱਚ ਮਦਰਾਸ ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ 15.09.2009 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ
2019 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰ. 407
ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰੀ
ਜੀ. ਸਿਵਾਬਾਲਾ ਮੁਰੂਗਨ, ਮੈਲੀਸਾਨੀ, ਸੇਲਵਰਾਜ ਮਹੇਂਦਰਨ, ਸੀ. ਅਧਿਕੇਸਵਨ, ਪੀ.ਵੀ. ਹਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ, ਪੀ. ਸੋਮਾ ਸੁੰਦਰਮ, ਆਰ ਨੇਦੁਮਾਰਨ, ਬੀ ਰਘੁਨਾਥ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਐਨ.ਸੀ ਕਵਿਤਾ, ਵਿਜੇ ਕੁਮਾਰ, ਐਡਵ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਡਾ. ਜੋਸਫ਼ ਅਰਸਤੂ ਐਸ., ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ੁਭੀ ਭਾਰਦਵਾਜ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵੈਦੇਹੀ ਰਸਤੋਗੀ, ਐਡਵ. ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ.

ਸਰਵਉਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ/ਹੁਕਮ

ਨਿਰਣਾ

ਅਭੈ ਐਸ ਓਕਾ, ਜੇ.

ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੂ

1. 2019 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 407 ਵਿਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ. 1 ਹੈ, ਅਤੇ 2011 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1609 ਵਿਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ.2 ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ, 1860 ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 302 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾ ਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ (ਸੰਖੇਪ ਲਈ, 'ਆਈਪੀਸੀ')। ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ, ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

2. ਅਸੀਂ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਇਸਤਗਾਸਾ ਕੇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਨਾਂ ਬਾਲਾਮੁਰੁਗਨ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ - ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਮਹਾਲਿੰਗਮ ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਵੀਰਾਮਲ ਨਾਲ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਅਨੁਸਾਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੰ. 1 ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਇਡਲੀ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ। 4 ਅਕਤੂਬਰ 2007 ਨੂੰ ਰਾਤ 9 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਮ੍ਰਿਤਕ ਘਰ ਆਇਆ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-2 ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕੀ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਇਡਲੀ ਪਹੁੰਚਾਈ ਸੀ। ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਣ 'ਤੇ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਇਡਲੀ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਈ, ਉਹ ਤੁਰੰਤ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਕੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਘਰ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੰਬਰ 1 ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਤਕਰਾਰ ਕਾਰਨ ਹੰਗਾਮਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਹੰਗਾਮਾ ਸੁਣ ਕੇ, ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 (ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਜੀਜਾ) ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ.2 ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸੀ. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਉਸ ਦੇ ਘਰ 'ਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਕੇ ਬਿੱਲੂਹੁੱਕ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕੀਤੀ। ਪਹਿਲਾ ਝਟਕਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਸੱਜੀ ਅੰਗੂਠੀ 'ਤੇ ਲੱਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਇਕ ਕਰੁਣਾਨਿਧੀ ਦੇ ਨੇੜਲੇ ਬਾਗ ਵਿਚ ਭੱਜ ਗਿਆ। ਮੁਲਜ਼ਮ ਉਸ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਗਰਦਨ 'ਤੇ ਬਿੱਲੀ ਨਾਲ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਵੇਂ ਮੁਲਜ਼ਮ ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਏ। ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪੀ ਡਬਲਯੂ-2, ਪੀ ਡਬਲਯੂ-3, ਪੀ ਡਬਲਯੂ-4 (ਪੀ ਡਬਲਯੂ-1 ਦੀ ਭੈਣ), ਅਤੇ ਪੀ ਡਬਲਯੂ-5 (ਪੀ ਡਬਲਯੂ-4 ਦਾ ਪੁੱਤਰ) ਨੇ ਘਟਨਾ ਦੇ ਗਵਾਹ ਸਨ।

ਸਬਮਿਸ਼ਨਾਂ

3. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਘਟਨਾ ਇੱਥੇ ਵਾਪਰੀ ਸੀ।

ਰਾਤ 10.30 ਵਜੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਨੋਟਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਮੌਤ ਦੇ ਅੰਦਾਜ਼ਨ ਸਮੇਂ ਤੋਂ, ਅਜਿਹਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਘਟਨਾ ਸ਼ਾਮ 7 ਵਜੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਪਰੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਦੂਜੀ ਬੇਨਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਹੋਰ ਸੁਤੰਤਰ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਉਪਲਬਧ ਸਨ, ਪਰ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨਾਲ ਨੇੜਿਓਂ ਸਬੰਧਤ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਹੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜੋ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਗਵਾਹ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪੱਖਪਾਤ ਦੇ, ਉਸਦੀ ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮ੍ਰਿਤਕ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ ਜੋ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਘਰ ਇਡਲੀ ਨਾ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਣ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ ਦੇ ਘਰ ਗਿਆ ਸੀ। ਲੜਾਈ ਉਦੋਂ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਕਿਉਂਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਘਰ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਨੋਟਸ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਗਰਦਨ 'ਤੇ ਇੱਕ ਕੱਟ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਉਂਗਲੀ 'ਤੇ ਇੱਕ ਮਾਮੂਲੀ ਸੱਟ ਲੱਗੀ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਵਿਚਕਾਰ ਅਚਾਨਕ ਲੜਾਈ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਅਚਾਨਕ ਹੋਈ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸੋਚ-ਸਮਝ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕੀਤੀ। ਉਹ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦਰਜ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਆਈ ਪੀ ਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 300 ਦਾ ਅਪਵਾਦ 4 ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਆਈ ਪੀ ਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 304 ਦੇ ਭਾਗ 1 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸਨੇ ਇਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ: -

(i) ਨੰਬਰ 15138812ਵਾਈ ਐਲ/ਏਨ ਕੇ ਗੁਰਸੇਵਕ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ.
(ii) ਰਾਮ ਮਨੋਹਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ[2]
(iii) ਘਾਪੂ ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਏਮ ਪੀ ਦਾ ਰਾਜ
(iv) ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ
(v) ਸੰਧਿਆ ਜਾਧਵ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ
(vi) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਐਚ.ਪੀ. ਅਤੇ
(vii) ਪੁਲੀਚੇਰਲਾ ਨਾਗਰਾਜੂ ਬਨਾਮ ਏ.ਪੀ. 7 ਦਾ ਰਾਜ

1.[2023] 10 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 1139: 2023ਆਈ ਏਨ ਏਸ ਸੀ 648: 2023 ਐਸ ਸੀ ਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐਸ ਸੀ 882
2.2023 ਐਸ ਸੀ ਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐਸ ਸੀ1084
3.[2003]2 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 69:(2003)3ਐਸ ਸੀ ਸੀ 528
4(2002) 1 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 1152:(2002)3ਐਸ ਸੀ ਸੀ 327
5.(2006)3 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 632:(2006)4 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 653
6. [2004] ਐਸ ਯੂ ਪੀ ਪੀ 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ.389:9(2004)11ਐਸ ਸੀ ਸੀ 381
7.[2006]ਐਸ ਯੂ ਪੀ ਪੀ.4 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 633:(2006)11ਐਸ ਸੀ ਸੀ444

4. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ - ਰਾਜ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪੀ ਡਬਲਯੂ-2 ਤੋਂ ਪੀ ਡਬਲਯੂ-5 ਦੇ ਸਬੂਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭੌਤਿਕ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਅਤੇ ਭੁੱਲਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹਨ ਅਤੇ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਵੱਲੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨਾਲ ਝਗੜੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਕੇ, ਬਿੱਲੂ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣ ਅਤੇ ਫਿਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਤੱਥ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਉਸ ਦੀ ਮਨਸ਼ਾ ਸਾਫ਼ ਸੀ। ਵਕੀਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਵੱਲੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਤੰਲੀ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਭੱਜਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਦੋਵੇਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕੀਤਾ; ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਬਿੱਲਹੁਕ ਨਾਲ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਗਰਦਨ 'ਤੇ ਜਾਨਲੇਵਾ ਵਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸਨੇ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 300 ਦਾ ਅਪਵਾਦ 4 ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।
ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ

5. ਅਸੀਂ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਘੋਖ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-1 ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਪਿਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ। ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.-2 ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਦੀ ਮਾਂ ਹੈ। ਪੀ ਡਬਲਯੂ-2 ਨੇ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ-ਇਨ-ਚੀਫ਼ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ:

"ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ, ਮੇਰਾ ਬੇਟਾ ਰਾਤ 9.00 ਵਜੇ ਘਰ ਆਇਆ। ਮੇਰੇ ਬੇਟੇ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਕੀ ਪਹਿਲੇ ਦੋਸ਼ੀ ਸ਼ਿਵਾ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਡਲੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਮੈਂ ਉਸਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿਵਾ ਨੇ ਇਡਲੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਜਾ ਕੇ ਸਿਵਾ ਨੂੰ ਪੁੱਛੇਗਾ। ਉਸ ਨੇ ਇਡਲੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਕੁਝ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਸ਼ਿਵ ਦੇ ਘਰ ਤੋਂ ਮੈਂ ਭੱਜ ਕੇ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਮੇਰੇ ਬੇਟੇ ਨੂੰ ਕੱਟ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਫੌਰਨ ਮੇਰਾ ਬੇਟਾ ਭੱਜ ਕੇ ਕਰੁਣਾਨਿਧੀ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਭੱਜਿਆ ਅਤੇ ਮਣਿਕੰਦਨ ਨੇ ਮੇਰੇ ਬੇਟੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗਰਦਨ 'ਤੇ ਫੜ ਲਿਆ ਸੀ ਮੇਰਾ ਰੌਲਾ ਸੁਣ ਕੇ ਮੈਂ ਭੱਜਿਆ ਅਤੇ ਚੀਕਿਆ, ਅੰਨਪੱਟੂ, ਗਣੇਸ਼ਨ, ਅਰਿਵਾਜ਼ਗੀ, ਵੇਲਾਯੁਧਮ ਨੇ ਮੇਰੇ ਬੇਟੇ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਲਿਆ ਇਹ ਜਾਣਨ ਲਈ ਕਿ ਮੇਰਾ ਪੁੱਤਰ ਮਰ ਗਿਆ ਸੀ।

6. ਆਪਣੇ ਇਮਤਿਹਾਨ-ਇਨ-ਚੀਫ਼ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਕੇਸ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਉਸਦੀ ਨੂੰਹ ਬਾਰੇ ਬੁਰਾ-ਭਲਾ ਬੋਲਿਆ ਸੀ। ਮੰਨਿਆ, ਉਸਨੇ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕਰਵਾਏ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ। ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ, ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਜਿਰ੍ਹਾ ਵਿੱਚ

ਨੰਬਰ 1, ਉਸਨੇ ਦੱਸਿਆ, "ਕੱਲ੍ਹ, ਮੈਂ, ਮੇਰੇ ਪਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗਵਾਹ ਹਰਿਦੁਆਰਮੰਗਲਮ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਗਏ ਸਨ। ਉੱਥੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਸਬੂਤ ਜੋੜਨ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਸਿਖਾਇਆ।" ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-1 ਤੋਂ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.-5 ਦੇ ਸਬੂਤ 20 ਨਵੰਬਰ 2008 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਜ਼ਾਹਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ 19 ਨਵੰਬਰ 2008 ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਪੰਜ ਇਛੁੱਕ ਗਵਾਹ, ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-1 ਤੋਂ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ-5, ਜੋ ਕਿ ਸੀ. ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਸਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਿਵੇਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਇਸ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਮੁੜ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਕੇ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ। ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਪੰਜ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿਚ "ਸਿਖਾਇਆ" ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਬਿਆਨ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਘਟਨਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਵਾਹੀ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਪਰੀ।

7. ਪੀ ਡਬਲਯੂ-3 ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਜੀਜਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਇਮਤਿਹਾਨ-ਇਨ-ਚੀਫ਼ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਸੰਸਕਰਣ ਪੀ ਡਬਲਯੂ-2 ਦੇ ਸੰਸਕਰਣ ਵਰਗਾ ਹੀ ਹੈ। ਪੀਡਬਲਯੂ-4 ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮ ਉਸੇ ਕਲੋਨੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਮਤਿਹਾਨ-ਇਨ-ਚੀਫ਼ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਘਟਨਾ ਦਾ ਸੰਸਕਰਣ ਪੀ ਡਬਲਯੂ-2 ਅਤੇ ਪੀ ਡਬਲਯੂ-3 ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ। ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-5 ਮੁਲਜ਼ਮ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਵੀ ਉਸੇ ਕਲੋਨੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ। ਹਮਲੇ ਦੀ ਅਸਲ ਘਟਨਾ ਦਾ ਉਸਦਾ ਸੰਸਕਰਣ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਹੋਰ ਤਿੰਨ ਚਸ਼ਮਦੀਦਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਹੈ। ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਤੋਂ ਪੀਡਬਲਯੂ-5 ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਸਨ। ਪੀ ਡਬਲਯੂ-5 ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਿਰ੍ਹਾ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸਨੇ ਪੰਜ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਪੀ ਡਬਲਯੂ-5 ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਪੰਜ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

8. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੋ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਉਭਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਬਿਲਕੁਲ ਇੱਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੈ ਪੀ ਡਬਲਯੂ-1 ਤੋਂ ਪੀ ਡਬਲਯੂ-5 ਦੇ ਸਬੂਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਹੋਣਾ ਸਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਖਾਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ. ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ "ਸਿਖਾਉਣਾ"। ਇਹ ਕੋਝੀ ਹਰਕਤ ਹੈ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ। ਉਹ ਸਾਰੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਰੱਦ ਕਰਨੇ ਪੈਣਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਬੀਤੇ ਦਿਨ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਖ਼ਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਨਾਲ, ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਕਹਿਣਾ, ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਇਹ ਮਾਤਰਾ

ਪੁਲਿਸ ਤੰਤਰ ਦੁਆਰਾ ਤਾਕਤ ਦੀ ਘੋਰ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ। ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਵਿਵਹਾਰ ਵਧੇਰੇ ਗੰਭੀਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹੋਰ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਪਲਬਧ ਹਨ, ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਹੈਰਾਨ ਹਾਂ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨਾਜ਼ੁਕ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ। ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਜਿਰ੍ਹਾ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਬਚਾਅ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-2 ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੰਬਰ 1 ਤਿਰਪੁਰ ਨਾਮਕ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਪਲਬਧ ਹੈ, ਪਰ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਆਜ਼ਾਦ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਅਨੁਮਾਨ ਕੱਢਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਇਸ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਾਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਗੰਭੀਰ ਸ਼ੰਕੇ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਠੋਸ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਵਧਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਹ 10 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਕੈਦ ਭੁਗਤ ਚੁੱਕੇ ਸਨ।

9. ਇਸ ਲਈ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ। ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਗਾਏ ਗਏ ਅਪਰਾਧਾਂ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਬਾਂਡ ਰੱਦ ਹੋ ਗਏ ਹਨ।

10. ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਦਾ ਪੁਲਿਸ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਸਬੰਧਤ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿਖੇ ਪੀ ਡਬਲਯੂ-1 ਤੋਂ ਪੀ ਡਬਲਯੂ-5 ਨੂੰ ਸਿਖਾਉਣ ਵਾਲੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਏਗਾ। ਇਹ ਜੋੜਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਕਿ ਗਲਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਬਣਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਹੈੱਡਨੋਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ: ਨਿਧੀ ਜੈਨ

ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ:
ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Advocate Shifa Kler